



Davor Pavuna

Švicarski Institut za Tehnologiju - Lausanne (EPFL)

Davne 1992. dok su se u Kini još svi vozili biciklima, pozvali me akademici HAZU da recenziram njihovu viziju strategije mlade države Hrvatske. Ukratko, uz neke mane, bila je to pristojna vizija u kojoj turizam nije bio prenaplašen, a proizvodnja (npr. u brodogradnji) inovacije, inženjering i obrazovanje mladih, te povratak Hrvat(ic)a iz svijeta su bili važni.

21 godinu kasnije, moja su djeca izrasla, moji brojni studenti djeluju posvuda po Planetu ... a Lijepa Naša je nazadovala ... Pogledajmo brojeve: imamo skoro 370 tisuća službeno nezaposlenih, te oko 85 tisuća ljudi rade, a ne primaju plaću ... Mi više skoro ništa ne proizvodimo, pa me brojni inženjeri pitaju – nije li to o sabotaza jer znali smo još 1992. da za naciju izvoza i pozitivne bilance treba oko 1.5% aktivnih inženjera, te bar još toliko umreženih znalaca! Tih 3% voditelja dinamike zemlje je nužno i bitno za istinski boljitak nacije. To su otkrili Japanci i Nijemci i potvrdili i drugi produktivni subjekti u svijetu.

No ipak nije sve crno jer smo danas svi planetarno umreženi i konkretno mi Hrvati smo organizirani (HSK) u oko 35 zemalja svijeta, te smo odlično elektronski povezani. U praksi bismo svaki dobar dizajn mogli planetarno plasirati - i na hrvatskom! Ujedno, svaki "klasičan" inženjering odlično prolazi u nekim EU zemljama jer nije slučajno da su Austrija, Bavarska i Švedska vrlo prosperitetne i u ovoj "krizi". Naprosto i dalje imaju "klasičnu" proizvodnju i prodaju realnih proizvoda, a ne ovu ekonomsku manipulaciju "bankaroida".

Nove tehnologije, npr. 3D štampači nam danas omogućuju donedavno nezamislive opcije osobnog "kućnog dizajna" i proizvodnje, te sam i osobno vrlo zainteresiran prodiskutirati cjelokupnost opcija te tehnologije. Ujedno, kako ću ilustrirati u detalje, novo razumijevanje fraktalne prirode dinamike vode, te mogućnost korištenja četvrtog agregatnog stanja vode u energetici, uz globalan napredak u korištenju sunčeve energije, te uz sve ostale stare/nove energetske opcije, omogućuju nam optimističan pogled na bolju, zeleniju budućnost. Budući da sam tijekom godina upoznao i povezao brojne prirodosnanstvenike i sposobne inženjere diljem Hrvatske i svijeta, prikazati ću i moj "rajski vrt" – harmoničnu, održivu zelenu civilizaciju - koju smo svi zajedno, s našim talentiranim mladima, u stanju ubrzo ostvariti.